

DK-GL.5533.2.11.2022

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły/placówki, siedziba: Młodzieżowy Dom Kultury w Gliwicach, ul. Barlickiego 3, 44-100 Gliwice
2. Imię i nazwisko dyrektora: p.o. dyrektora Paweł Ciepliński
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: Śląski Kurator Oświaty, 40 – 024 Katowice, ul. Powstańców 41a
4. Imię i nazwisko kontrolującego: Jadwiga Króliczek
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: 25 stycznia 2022 r.
DK-GL.5533.2.11.2022
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: 27 – 27 stycznia 2022 r.

Tematyka kontroli:

- a) przestrzeganie praw dziecka i ucznia, w kontekście zapewnienia możliwości kontynuowania udziału w zajęciach organizowanych przez MDK;
- b) organizacja placówki na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji na rok szkolny 2021/2022;
- c) zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków uczestnikom zajęć.

7. Czynności kontrolne: analiza dokumentów w zakresie organizacji pracy placówki w roku szkolnym 2021/2022 (arkusz organizacji i zmiany), tygodniowego rozkładu zajęć placówki, protokołów rady pedagogicznej, rozmowa z p.o. dyrektora Młodzieżowego Domu Kultury, udział na zaproszenie przewodniczącego rady pedagogicznej w zebraniu rady pedagogicznej.

8. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrolę przeprowadzono w związku z wynikami kontroli doraźnej DK-GL.5533.1.28.2021 przeprowadzonej 6 i 11 października 2021 r. Protokół tej kontroli został podpisany i przekazany dyrektorowi placówki Panu Sebastianowi Michałuszkowi 20 października 2021 r. Pan Dyrektor nie wniósł zastrzeżeń do treści protokołu, jak i do treści zaleceń. W terminie 30 dni przekazał organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny informację o sposobie ich realizacji. Ze względu na to, iż przekazana informacja była bardzo ogólna i niewyczerpująca, poproszono o jej uzupełnienie (pismo z dnia 14 grudnia 2021 r., odpowiedź z 20 grudnia 2021 r.). Po otrzymaniu informacji o zmianie na stanowisku dyrektora placówki z dniem 16 grudnia 2021 r., zdecydowano o przeprowadzeniu ponownej kontroli w MDK w Gliwicach. Kontrolą objęto przestrzeganie praw dziecka i ucznia, w kontekście organizacji placówki, zapewniającej możliwość kontynuowania w roku szkolnym 2021/2022 udziału w zajęciach organizowanych przez MDK i przestrzeganie kompetencji rady pedagogicznej.

W trakcie kontroli ustalono, co następuje.

Dyrektor MDK w roku szkolnym 2021/2022 zobowiązany był zorganizować pracę placówki na podstawie zatwierdzonego 28 maja 2021 r. arkusza organizacji placówki (zaopiniowanego 4 maja br. przez Śląskiego Kuratora Oświaty - Opinia DK-GL.542.7.101.2021). Potwierdzoną za zgodność

z oryginałem kopię „Podsumowania arkusza organizacji” (raport przygotowany za pomocą systemu VULCAN Sp. z o.o.) włączono do akt sprawy. W arkuszu zatwierdzono 16,39 etatów dla 12 pełnozatrudnionych i 14 niepełnozatrudnionych nauczycieli; w tym 1,11 etatu dla dyrektora; 116 grup zajęć pozaszkolnych i 1064 miejsca w placówce.

Arkusz organizacji placówki sporządzany jest na podstawie § 75 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r., poz.1606 ze zm.) w brzmieniu:

1. Szczegółową organizację zajęć w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji placówki opracowany przez dyrektora placówki w terminie do dnia 30 kwietnia danego roku. Arkusz organizacji placówki, po zaopiniowaniu przez kuratora oświaty, zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 12 ustawy, zatwierdza organ prowadzący w terminie do dnia 31 maja danego roku.
2. W arkuszu organizacji placówki określa się w szczególności: liczbę pracowników placówki, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, liczbę godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący oraz liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli i wychowawców.

W MDK w Gliwicach arkusz organizacji placówki został sporządzony 22 kwietnia 2021 r. przez dyrektora na podstawie prognoz wynikających z dotychczasowej praktyki, liczby złożonych deklaracji o kontynuacji uczestniczenia w zajęciach i prowadzonej do placówki rekrutacji na rok 2021/2022. Sporządzenie przez dyrektora placówki oświatowo-wychowawczej arkusza organizacji, jest szczególnie odpowiedzialne i ważne (arkusza nie opiniują związki zawodowe, zmiany do arkusza nie podlegają opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku MDK w Gliwicach – organizacja pracy nie była także opiniowana przez radę pedagogiczną).

W trakcie kontroli prowadzonej w październiku 2021 r., dyrektor poinformował, że od 1 września 2021 r. w placówce zatrudnionych jest 6 nauczycieli (w tym dyrektor), a zajęcia zorganizowano dla 29 grup i 252 wychowanków. Na potwierdzenie dyrektor przedstawił raport: „Podsumowanie arkusza organizacji”, wygenerowany 11 października br., posiadający status „zatwierdzony” (kopia w aktach sprawy). Dyrektor nie udzielił informacji kiedy zmiana została sporządzona i przekazana do organu prowadzącego. Wyjaśnił, że nie dysponuje (jak w przypadku arkusza z maja) papierową wersją zatwierdzonej zmiany nr 1, obowiązującej od 1 września 2021 r., z oznaczeniem osoby dokonującej zatwierdzenia oraz datą jej zatwierdzenia, stąd nie wie, czy ta obowiązuje. Uznano, że dopiero ten dokument może stanowić dowód w sprawie, bowiem Dyrektor MDK także, w czasie zbierania danych gromadzonych w celu wydania opinii ŚLKO w sprawie likwidacji MDK (lipiec 2021 r.), przekazywał wizytatorom informacje dotyczące arkusza organizacji (potwierdzona za zgodność z oryginałem korespondencja mailowa w aktach sprawy DK-GL.5533.1.28.2021) i jak się po czasie okazało, nie miały one pokrycia w dokumentach (12 lipca br. dyrektor twierdził, że w zatwierdzonym na rok szkolny 2021/2022 arkuszu organizacji, organ prowadzący miał zatwierdzić dla placówki 240 godzin, 13 pracowników pedagogicznych - 12,66 etatu, 9 nauczycieli pełnozatrudnionych, 4 niepełnozatrudnionych). Ten stan nie znalazł potwierdzenia w trakcie kontroli w październiku 2021 r.

Czynności kontrolne: rozmowa z p.o. dyrektora Panem Pawłem Cieplińskim oraz analiza dokumentów, w tym przekazywanych systemem SOD między organem prowadzącym i MDK (kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem w aktach sprawy), wykazały iż: zmiana do zatwierdzonego 28 maja 2021 r. arkusza organizacji MDK na rok szkolny 2021/2022 została przygotowana i przekazana przez dyrektora S. Michałuszkę do Wydziału Edukacji UM w Gliwicach 10 września 2021 r., zatwierdzona – 4 października, a korespondencję w systemie SOD przekazano z organu prowadzącego Dyrektorowi S. Michałuszkowi 5 października 2021 r.

Przypomnieć należy, że placówek wychowania pozaszkolnego nie dotyczą przepisy art. 110 ustawy oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2019 r., poz.502), w tym dotyczące terminów zatwierdzania zmian do arkusza organizacji (7 dni roboczych), stąd uznaje się, że zatwierdzenia w dniu 4 października zmiany nr 1 do arkusza organizacji MDK, złożonej w organie prowadzącym 10 września, dokonano bez zbędnej zwłoki (po 16 dniach roboczych). Jednak, zgodnie z przepisami § 75 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r., poz.1606 ze zm.), szczegółową organizację zajęć w danym roku szkolnym określa zatwierdzony przez organ prowadzący arkusz organizacji.

Stąd zmiany w zakresie danych zawartych w arkuszu, dotyczące w szczególności: liczby pracowników placówki, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, liczby godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący oraz liczby godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli i wychowawców, mogą być wprowadzone dopiero po jego zatwierdzeniu.

Ponadto, tak znaczące ograniczenie zakresu działania publicznej placówki ma znamiona jej przekształcenia (częściowej likwidacji). Uchwała nr XXVI/547/2021 Rady Miasta Gliwice z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie zamiaru likwidacji Młodzieżowego Domu Kultury w Gliwicach nie rodziła żadnych skutków prawnych. *„Uchwała o zamiarze likwidacji (przekształcenia) szkoły, jako akt o charakterze intencyjnym, nie zmienia ani statusu placówki, ani nie rozstrzyga o nawiązaniu, zmianie lub rozwiązaniu jakiegokolwiek stosunku prawnego osób związanych z tą placówką (uczniów, nauczycieli, dyrektora). Jedynie komunikuje, że w przyszłości może dojść do wydania odrębnej uchwały o likwidacji (przekształceniu) szkoły na podstawie art. 89 ust. 1 ustawy. (...) Rozstrzyga zatem sprawę w ramach wewnętrznej organizacji jednostki systemu oświaty; nie jest skierowana do ogółu mieszkańców gminy, jak ma miejsce w przypadku aktów prawa miejscowego – nie tworzy dla nikogo żadnej reguły postępowania. Formalna postać aktu (uchwała) jest jedynie następstwem kolegiального charakteru organu wydającego akt i nie determinuje jego treści, nie rozstrzyga o kreowaniu przepisów prawa”* – zob. Wyrok WSA w Kielcach z 2 lipca 2020 r. II SA/Ke481/20.

Opisane wyżej działanie dyrektora, nosi znamiona częściowej likwidacji (przekształcenia) placówki, poprzez ograniczenie dostępu i możliwości korzystania z usług publicznej placówki, w takim zakresie w jakim do tej pory przysługiwał uczestnikom zajęć¹ bez zastosowania przepisów art. 89 ustawy z dnia

¹ Pilich Mateusz (red.), Prawo oświatowe. Komentarz, wyd. II, WKP 2021.

14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r., poz. 1082) – dalej: ustawa. Ponadto, wobec zakończonego negatywną opinią ŚLKO zamiaru likwidacji z dniem 31 grudnia 2021 r. MDK w Gliwicach, zatwierdzenie przez organ prowadzący zmiany do arkusza organizacji MDK, znacząco ograniczającej dotychczasowe funkcjonowanie placówki, nie miało podstaw prawnych i spowodowało dalsze negatywne skutki dla MDK, np.: kolejna zmiana do arkusza organizacji z grudnia 2021 r. ograniczająca zatrudnienie specjalistów, tj. akustyk i grafik, którzy zapewniali warunki do realizacji zadań statutowych MDK w Gliwicach.

Biorąc pod uwagę, że dyrektor placówki wychowania pozaszkolnego sporządza arkusz organizacji na podstawie wyników rekrutacji na zajęcia pozaszkolne, a te w MDK od szeregu lat pozostają na zbliżonym, wysokim poziomie (w lipcu dyrektor deklarował co najmniej 764 osoby) sporządzenie we wrześniu zmiany w arkuszu organizacji przewidującej 29 kół zainteresowań i 252 uczestników zajęć, nie miało żadnych podstaw. W trakcie kontroli 6 i 11 października 2021 r. poproszono ówczesnego dyrektora o wyjaśnienia, dlaczego oferta MDK została tak okrojona, a dostęp do zajęć - w znaczącym stopniu ograniczony. Dyrektor stwierdził, że cyt. z protokołu DK-GL.5533.1.28.2021: *„1 września 2021 r. pozostali nauczyciele nie podjęli pracy w placówce, a osoby wyrażające chęć uczestniczenia w zajęciach (na podstawie deklaracji o kontynuacji) oraz przyjęci w procesie rekrutacji wychowankowie na zajęcia, prowadzone przez tych nauczycieli – nie zgłosili się na nie. Dyrektor nie potrafił wyjaśnić, co było tego powodem oraz dlaczego, Jego zdaniem, nie zatrudnił innych nauczycieli do zajęć stanowiących zatwierdzoną przez organ prowadzący ofertę placówki.”*

Pisma, dotyczące sprawy, przekazane między październikiem, a styczniem do Kuratorium Oświaty Delegatury w Gliwicach (w aktach kontroli), czynności kontrolne prowadzone 27 stycznia br., rozmowa z nauczycielami (wizytator uczestniczył w zebraniu rady pedagogicznej) nie potwierdziły tych słów dyrektora S. Michałuszka. Przeciwnie – nauczyciele stwierdzili, że dyrektor od kwietnia 2021 r. konsekwentnie prowadził politykę kadrową, zmierzającą do ograniczenia zatrudnienia, a co za tym idzie, także znaczącego uszczuplenia oferty zajęć, na które na rok szkolny 2021/2022 MDK przeprowadził rekrutację (szczegóły w protokole zebrania rady pedagogicznej z 27 stycznia). Pomimo, iż rozstrzyganie w sprawach kadrowych nie należy do kompetencji kuratora oświaty, to zapewnienie właściwej kadry pedagogicznej w placówce wiąże się z zapewnieniem bezpiecznych warunków wychowania, nauczania i opieki uczestnikom zajęć oraz zapewnieniem im prawa do kontynuowania zajęć w publicznej placówce wychowania pozaszkolnego.

Ta sytuacja miała też znaczenie dla działań podejmowanych od 1 września 2021 r. przez radę pedagogiczną MDK w Gliwicach, jedyne kolegialnego organu placówki (w MDK nie powołano rady rodziców ani samorządu wychowanków – co jest przedmiotem odrębnej kontroli). Jedno z zaleceń wydanych po czynnościach kontrolnych 6 i 11 października (protokół nr DK-GL.5533.1.28.2021 z 20 października 2021 r.). dotyczyło przestrzegania kompetencji rady pedagogicznej, wynikających z art. 70 ustawy. Zgodnie z art. 70 ust. 2 pkt 1 ustawy oraz § 5 i § 10 ust. 3 statutu MDK, rada pedagogiczna opiniuje organizację pracy placówki, w tym tygodniowy rozkład zajęć. Z informacji przekazanej przez p.o. dyrektora placówki Pana Pawła Cieplińskiego wynika, że niezwłocznie po objęciu stanowiska podjął on działania, zmierzające do wykonania zalecenia. Na zebraniu rady pedagogicznej w dniu 28 grudnia 2021 r. przedstawił do zaopiniowania organizację pracy placówki. Rada pedagogiczna, wobec aktualnej sytuacji organizacyjnej i kadrowej MDK w Gliwicach, podjęła uchwałę w sprawie „niewyrażenia opinii na temat organizacji pracy placówki” (patrz: protokół zebrania rady pedagogicznej). Obecni na spotkaniu nauczyciele potwierdzili także, że zamieszczenie w arkuszu organizacji placówki

i jego zmianie zatwierdzonej 4 października, informacji „Organizacja pracy szkoły/placówki została zaopiniowana przez Radę Pedagogiczną” jest nieprawdziwe.

W odpowiedzi na zalecenia (protokół DK-GL.5533.1.28.2021) udzielonej organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny 17 listopada 2021 r. przez dyrektora MDK S. Michałuszka (nr sprawy MDK.D.0910.1.2021) zobowiązał się on do przestrzegania kompetencji rady pedagogicznej. Jak wynika z przeglądu uchwał podjętych przez radę pedagogiczną w ramach jej kompetencji stanowiących i opiniujących (wykaz w trakcie kontroli 27 stycznia br. udostępniony przez p.o. dyrektora) nadal nie jest przestrzegany (np.: brak opinii rady pedagogicznej dotyczącej projektu planu finansowego – art. 70 ust. 2 pkt 2 ustawy).

Wobec sytuacji zastanej w trakcie kontroli w dniach 6 i 11 października dotyczącej „niezgłoszenia się we wrześniu uczestników na zajęcia do MDK” (wyłonionych po zebraniu deklaracji o kontynuacji zajęć oraz po przeprowadzeniu procesu rekrutacji) zobowiązano dyrektora Pana S. Michałuszka do uporządkowania list uczestników zajęć. Pan Dyrektor zobowiązał się do tego w odpowiedzi na zalecenia 17 listopada oraz w przekazanych 20 grudnia 2021 r. wyjaśnieniach – pisma w aktach sprawy. W rozmowie z członkami rady pedagogicznej (27 stycznia br.) ustalono, że faktycznie, dyrektor sporządził listę uczestników zajęć, którzy nie zgłosili się na zajęcia do MDK po 1 września 2021 r. i na zebraniu rady pedagogicznej 21 października 2021 r., przedstawił sprawę obecnym nauczycielom. Informacja o tym znajduje się w porządku zebrania rady w tym dniu, nie odniesiono się jednak do niej w treści protokołu. Dyrektor sporządził Notatkę służbową w tej sprawie (w aktach kontroli). Członkowie rady pedagogicznej obecni na zebraniu 27 stycznia br. wyjaśnili, iż odmówili zaopiniowania skreślenia uczestników zajęć z listy przyjętych bowiem uznali, że placówka nie została zlikwidowana, uczestnicy są przyjęci na zajęcia prowadzone przez MDK w wyniku procesu rekrutacji, i co ważne, w tych zajęciach uczestniczą (w MDK przy ul. J. Barlickiego i ul. Parkowej 5 oraz w obiektach, w których do tej pory MDK prowadził zajęcia, np.: w Gliwicach Łabędach CSK „Łabędź” i ZSO nr 14 w Sośnicy, osoby będące nauczycielami MDK do 31 sierpnia 2021 r. nadal prowadzą zajęcia, stanowiące ofertę MDK w roku szkolnym 2021/2022). Jak stwierdzili obecni na spotkaniu 27 stycznia nauczyciele – wielu z uczestników zajęć i ich rodziców, nie zdaje sobie sprawy, jak te zajęcia są prowadzone od 1 września 2021 r., bo dla nich nic się nie zmieniło: przychodzą na takie same zajęcia, w to samo miejsce, do tych samych nauczycieli, co w ubiegłym roku. Potwierdzili, co ustalono także w wyniku kontroli doraźnej 6 i 11 października, że wyjątkowo w tym roku szkolnym, listy uczestników zajęć nie były upowszechnione, zgodnie z art. 158 ustawy i w przyjęty do tej pory sposób, tj. zamieszczenie wyników rekrutacji na stronie internetowej MDK i wywieszenie list przy sekretariacie MDK, a jedynie każdy z nauczycieli miał poinformować uczestników zajęć, które prowadzi o przyjęciu na nie. Nie potrafili odpowiedzieć, czy zachowano prawo wychowanków do ochrony danych osobowych, zgodnie z przepisami art. 160 ustawy, w sytuacji, gdy zajęcia prowadzą już osoby niebędące nauczycielami MDK. Dyrektor S. Michałuszek w „Notatce Służbowej do protokołu RP z dnia 21.10.2021 r.” napisał, cyt.: „(...) Wobec powyższego dyrektor w sytuacji braku pozytywnej opinii dotyczącej skreślenia uczestników zajęć w MDK, poinformował telefonicznie uczestników zajęć i ich opiekunów o konieczności ich skreślenia z listy uczestników MDK, w informacji zwrotnej otrzymałem informację o uczestnictwie większości z nich na zajęciach pozalekcyjnych, międzyszkolnych realizowanych w szkołach na terenie Gliwic.”

Na temat „zajęć międzyszkolnych” Śląski Kurator Oświaty szeroko wypowiedział się w Postanowieniu ŚLKO z 27 lipca 2021 r., wydając negatywną opinię w sprawie zamiaru likwidacji MDK w Gliwicach (opinia udostępniona w trybie dostępu do informacji publicznej nauczycielom MDK, rodzicom

uczestników zajęć i związkom zawodowym), cyt.: „Należy zauważyć, że takie rozwiązanie, tj. zatrudnienie nauczycieli MDK od 1 września 2021 r. w szkołach, prowadzonych przez Miasto Gliwice, nie zapewni kontynuowania zajęć prowadzonych przez MDK w formach przewidzianych dla placówki wychowania pozaszkolnego (zajęcia wspólne w grupach dzieci i młodzieży, w podobnym wieku i uczęszczających do różnych szkół na terenie miasta i powiatu gliwickiego). Bez odpowiedzi pozostaje także pytanie o to, jak będzie wyglądała praca MDK od 1 września 2021 r. (termin likwidacji wyznaczono na 31 grudnia br.). Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży prowadzone w szkołach są organizowane w oparciu o szczegółowe przepisy, takie jak: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek (Dz. U. z 2019 r. poz. 502), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania (Dz. U. z 2019 r. poz. 639 ze zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280). Natomiast placówki wychowania pozaszkolnego stanowią przedłużenie procesu dydaktyczno-wychowawczego szkoły. Dają dzieciom i młodzieży możliwość zaspakajania oraz rozwijania ich zainteresowań oraz twórczej pracy w przez siebie wybranym zakresie. Zróżnicowana oferta programowa tych placówek stwarza warunki do poszerzania i rozwoju wiedzy oraz doskonalenia umiejętności nabytych przez dzieci i młodzież w szkole. (...) Stąd zadania i sposób organizacji tych placówek określono w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1606). Należy zauważyć, że w realizacji zadań placówki wychowania pozaszkolnego, szkoły i jednostki kultury obowiązanie są współpracować ze sobą na zasadach zdrowej konkurencji.”

I dalej w Postanowieniu, cyt.: (...) Wątpliwości nauczycieli budzi również forma i warunki ich zatrudnienia w szkołach prowadzonych przez miasto Gliwice. Miałoby ono m.in. polegać na prowadzeniu „międzyszkolnych zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów” – tak wynika z uzasadnienia do projektu uchwały w sprawie zamiaru likwidacji MDK lub „zatrudnienia jako nauczycieli edukacji kulturalnej i artystycznej w szkołach” (cyt. z uzasadnienia). (...) W szkołach (...) nie ma stanowiska nauczyciela edukacji kulturalnej i artystycznej (...) nauczyciele zatrudnieni w konkretnej szkole są zobowiązani do świadczenia pracy w tej szkole (lub obiektach szkoły, np.: dodatkowych lokalizacjach wskazanych w statucie) na rzecz uczniów danej szkoły. Forma zajęć pozalekcyjnych czy innych statutowych, uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów, świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia rozwijające uzdolnienia), czy zajęcia prowadzone w ramach godzin do dyspozycji dyrektora (zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów) mają charakter oferty skierowanej wyłącznie do uczniów konkretnej szkoły. Nie ma tu przewidzianej formy „międzyszkolnej”. Ważne jest także to, że istniejąca dzisiaj rada pedagogiczna MDK zostanie rozproszona po różnych szkołach, co utrudni współpracę obecnych nauczycieli MDK. Podkreślono także, że MDK jest placówką nieferyjną, proponującą bogatą ofertę zajęć w okresie ferii zimowych i letnich, natomiast szkoły podlegają innym przepisom w zakresie organizacji roku szkolnego.

(...) należy zaznaczyć, że wyniki rekrutacji na zajęcia w MDK od szeregu lat pozostają na zbliżonym, wysokim poziomie, a chętnych na zajęcia nie brakuje, co potwierdziła także rekrutacja na rok 2021/2022 (co najmniej 764 osoby). Natomiast może to potwierdzać obawy nauczycieli i rodziców, że z czasem,

oferta w zakresie działalności artystyczno-kulturalnej szkół zastąpi działalność MDK, który realizuje inne, dodatkowe zadania i dla szerszej grupy osób - dla mieszkańców powiatu gliwickiego."

Zamykając ten wątek kontroli, poinformowano nauczycieli, uczestniczących w zebraniu rady pedagogicznej MDK 27 stycznia br., że prowadzone są kontrole w szkołach podstawowych w Gliwicach, mające wyjaśnić stan organizacji „zajęć pozalekcyjnych” i „zajęć międzyszkolnych” przez szkoły, np.: protokół kontroli doraźnej DKGL.5533.2.104.2021 z 20 grudnia 2021 r.

Podsumowując, zalecenie dotyczące uporządkowania wyników rekrutacji, w tym listy uczestników i potwierdzenia, ile faktycznie osób zakwalifikowało się na zajęcia pozaszkolne do MDK w Gliwicach, nie zostało wykonane w całości.

Kolejne zalecenie dotyczyło konieczności prawidłowej organizacji zajęć sportowych (karate i szermierka japońska). W trakcie kontroli w październiku 2021 r. stwierdzono, że zajęcia szermierki japońskiej i karate w MDK prowadzone są przez wolontariuszy. Na podstawie § 77 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r., poz. 1606 ze zm.) placówki mogą współpracować z wolontariuszami. Wolontariusz, wykonuje zadania określone w porozumieniu, we współpracy z osobami realizującymi zadania placówki (nauczycielami) oraz pod nadzorem dyrektora placówki lub wyznaczonej przez niego osoby. Podczas kontroli Dyrektor przyznał, że osoby prowadzące zajęcia na zasadach wolontariatu nie mają wymaganych kwalifikacji, w tym przygotowania pedagogicznego. Z uwagi na charakter zajęć (sztuki walki) oraz konieczność zapewnienia ich uczestnikom odpowiednich warunków zalecono, aby zorganizować je zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1604).

Dyrektor w piśmie o sposobie realizacji zaleceń poinformował, że w trybie natychmiastowym po otrzymaniu protokołu, cyt.: „przedstawił problem radzie pedagogicznej a wolontariusza poinformował o konieczności natychmiastowego wstrzymania zajęć.” Jednocześnie dla dobra uczestników tych zajęć – poszukiwał alternatywnego rozwiązania problemu poza działalnością MDK. Poinformował, że koło szermierki japońskiej będzie działać w ramach CK Victoria od 1 grudnia 2021 r. Udzielone wyjaśnienia wskazują, że dyrektor niewłaściwie zrozumiał i wykonał treść zalecenia. Kontrolujący wielokrotnie wyjaśniali dyrektorowi, że jego obowiązkiem jest zapewnienie wychowankom możliwości kontynuacji zajęć w publicznej placówce wychowania pozaszkolnego, w warunkach gwarantujących im bezpieczeństwo. Dalsze ograniczanie oferty MDK i „przekazywanie” prowadzenia zajęć podmiotom spoza jednostek systemu oświaty, jest działaniem nieuprawnionym i sprzecznym z przepisami. Nie można zatem uznać, że zalecenie wykonano prawidłowo.

9. Wnioski:

Kontrola wykazała nieprawidłowości dotyczące organizacji pracy MDK w Gliwicach niezgodnie z przepisami art. 89 ustawy Prawo oświatowe i arkuszem organizacji MDK w Gliwicach na rok szkolny 2021/2022, zatwierdzonym przez organ prowadzący 28 maja 2021 r. oraz potwierdziła jedynie częściowe wykonanie zaleceń, wydanych w wyniku kontroli w październiku 2021 r. – protokół kontroli doraźnej nr DK-GL.5533.1.28.2021 z 20 października 2021 r.

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły:

Szereg przepisów statutu placówki budzi wątpliwości, m.in.: informacje o lokalizacjach prowadzenia zajęć poza siedzibą placówki są niekompletne i nieaktualne, np.: *Gimnazjum nr 4 im. Józefa Pukowca, ul. Adama Asnyka 36, Gliwice, Zespół Szkół Gimnazjalnych nr 1 ul. Księcia Ziemowita 12, Gliwice*, nieaktualne nazwy Szkół Podstawowych, np.: *SP nr 14 i SP nr 32 w Gliwicach*.

Działania dotyczące sprawdzania zgodności treści statutu z prawem poddawanie statutu analizie odbywa się na podstawie art. 114 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz.1082), w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

11. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U z 2021 r., poz. 1082) **zaleca się:**

1) w świetle art. 89 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r., poz. 1082) określającego tryb i warunki likwidacji/przekształcenia placówki, przepisów Rozdział 6 ustawy: Przyjmowanie do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek, w tym szczególnie art. 144 i art. 153 ust. 4 oraz przepisów § 75 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r., poz.1606 ze zm.), w szczególności dotyczących określenia w arkuszu organizacji, zatwierdzanym przez organ prowadzący do 31 maja danego roku szkolnego: liczby pracowników placówki, liczby godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący oraz liczby godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli i wychowawców, mając na uwadze przestrzeganie praw dziecka i ucznia w zakresie zapewnienia możliwości korzystania z pełnej oferty zajęć prowadzonych przez placówkę wychowania pozaszkolnego, **zorganizować pracę Młodzieżowego Domu Kultury w Gliwicach zgodnie z zatwierdzoną w arkuszu z 28 maja 2021 r. liczbą godzin zajęć edukacyjnych finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący oraz liczbą godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli,**

termin realizacji: 7 marca 2022 r.

- 2) w związku z art. 70 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r., poz.1082) **zaleca się przestrzegać wszystkich kompetencji rady pedagogicznej,**

termin realizacji: 7 marca 2022 r.

STARSZY WIZYTATOR

mgr Jadwiga Króliczek

Glinice, 7.02.2022

.....
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

p.o. dyrektora

Młodzieżowego Domu Kultury w Glinicach

Paweł Ciepliński

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

Glinice, 07.02.22

12. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

p.o. dyrektora

Młodzieżowego Domu Kultury w Glinicach

Paweł Ciepliński

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Glinice, 07.02.22

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1551 ze zm.).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

